

FYLKESMANNEN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 14.11.2019
Vår ref.: 201307662-5
Arkiv: 323
Deres dato: 27.09.2019
Deres ref.:

Saksbehandler:
Kristin Hasle Haslestad

NVEs innsigelse - Offentlig ettersyn - Kommuneplanens arealdel 2019 - 2030 - Gausdal kommune, Oppland

Vi viser til høringsdokument datert 27.09.2019.

Bakgrunn

Plankravet i kommuneplanen er at planen som en helhet, med plankart og bestemmelser, til sammen skal ivareta tilstrekkelig sikkerhet i tråd med gjeldene sikkerhetskrav, og at dette vedtas som en juridisk bindende enhet ved vedtakstidspunktet, jf. pbl §§ 3-1 h) og 28-1.

NVEs vurdering av naturfare i kommuneplanen

Følgende bestemmelser skal ivareta sikkerhet mot naturfare i kommuneplanen for Gausdal:

1.16 Naturfare/ samfunnssikkerhet (PBL 11-9 nr. 8, jf. § 28-1)

Det skal dokumenteres at det ikke er fare for flom, jord- og flomskred, steinsprang/-skred og snøskred før det gis tillatelse til bygge- og anleggstiltak jf. PBL § 28-1. Aktsomhetsområder vises i eget temakart og finnes som eget kartlag i kommunens kartinnsynsløsning og på <https://atlas.nve.no>

- A. Kommunen krever at det gjennomføres kartlegginger, grunnundersøkelser og/eller beregninger for å dokumentere reell ras-, skred- eller flomfare for områder omfattet av aktsomhetssoner før tillatelse til tiltak jf. TEK 17 § 7-2 og 7-3.
- B. Skred-, ras og flomsikkerhet skal dokumenteres i plansammenheng. Der skredsikkerhet ikke er dokumentert i reguleringsplan skal dette gjøres av ansvarlig søker ved byggesøknad.
- C. Nødvendige sikringstiltak mot flom og skred/ras skal være gjennomført før brukstillatelse kan gis.

Kommunen kan, for tiltakshavers regning, kreve kontroll og kvalitetssikring av utredninger hos uavhengig tredjepart hvis det er tvil om utredningen gir et faglig akseptabelt grunnlag for fareavklaring.

1.17 Høgspenlinjer (PBL § 11-8, nr. 5)

- A. Bygge- og anleggstiltak nær høgspenlinjer må forholde seg til ledningseier (nettselskap) sine avstands- og sikkerhetskrav.
- B. Ved planer om nye bygg for varig opphold nær kraftledninger, der det kan forventes magnetfeltnivåer over 0,4 μ T, skal strålefare fra høgspenlinjer beregnes og dokumenteres.

Nær en 22 kV ledning oppnås som regel et magnetfeltnivå under 0,4 μ T 10–20 meter fra nærmeste linje. For en 132 kV ledning oppnås 0,4 μ T 30–40 meter fra nærmeste linje, mens for en 420 kV ledning må man i noen tilfeller opp i 80–100 meter for å komme ned i 0,4 μ T.

6.3 Faresoner (H310, H320, H350, H370) (PBL § 11-8, pkt. a)

6.3.1 Soner med fare for flomskred, steinsprang og snøskred (H310)

Ved saksbehandling etter PBL sammenholdes dette med den nasjonale basen «Skrednett» som forvaltes av NVE og evt. mer detaljert kartlegging av naturfare som utarbeides for området.

Hensynssone 310 er påført områder der reell fare er utredet. Evt. tiltak gjennomføres i tråd med aktuell utredning for området. En viser også til planbestemmelsenes pkt. 1.16

6.3.2 Soner med for flomfare (H320)

Hensynssone 320 er påført områder der reell fare er utredet. Evt. tiltak gjennomføres i tråd med aktuell utredning for området. En viser også til planbestemmelsenes pkt. 1.16

6.3.3 Brann- og eksplosjonsfare (H350)

Faresoner rundt lager med utkastfare.

Eventuelle byggetiltak avklares med DSB, som vurderer tiltaket opp mot eksplosjonslovgivningen.

6.3.4 Høgspen (H370)

Faresoner langs større (regionale) høgspenlinjer (H370_01 – H370_05)

Ved planer om bygge- og anleggstiltak nær kraftlinjer skal en ta hensyn til risiko og fare. En viser til planbestemmelsenes pkt. 1.17

I selve plankartet vises hensynssoner naturfare kun som farekartlagte områder (reell fare). Disse områdene skal i utgangspunktet ikke bebygges. Dersom dette allikevel sees på som helt nødvendig, må området sikres og konsekvenser av sikring utredes. Utredningen knytta til nødvendige sikringstiltak må være gjennomført FØR det kan gis tillatelse til byggetiltak. Selve sikringen skal også være på plass før det kan gis byggetillatelse. Vi anbefaler sterkt at det settes krav til reguleringsplan for slike tiltak. Det kan være nødvendig med betydelig mer areal enn det byggetiltaket i seg selv krever, for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet.

I kommuneplanen skal man også vurdere naturfare i resten av kommunen der det ikke er gjennomført farekartlegging. Kommuneplanen i Gausdal viser ulike temakart for naturfare med soner hentet fra NVEs aktsomhetskart, samt at det henvises til de til enhver tid gjeldene kartlagene som ligger på NVE Atlas. NVE mener det er viktig at bestemmelsene viser til konkrete soner og kart, slik at det ikke skapes usikkerhet knytta til hva som faktisk ble vedtatt på vedtakstidspunktet for planen. Man kan godt ha retningslinjer som henviser til aktsomhetskartene på NVE Atlas, men det som vedtas er tematiske kartutsnitt av kommuneplanen med hensynssoner for de ulike naturfarene. Videre er det krav om at det skal være et tematisk kartutsnitt av kommuneplankartet som skal vedtas med hensynssonene, dersom man velger å løse sikkerhetskravene på denne måten. Det betyr at temakartene må døpes om til tematiske kartutsnitt og at sonene for naturfare vises som hensynssoner i tråd med kartnormen.

Bestemmelsene for hensynssoner basert på farekartlagte områder (reell fare) skal ikke være utformet på samme måte som for de som viser aktsomhetsområder, der det kun er identifisert en potensiell fare. For områder med potensiell fare, må reell fare utredes. NVE anbefaler heller ikke at man benytter aktsomhetskartene for flom direkte, uten å gjøre lokale vurderinger av disse områdene. Dette er fordi kvaliteten på aktsomhetskartene for flom ikke er den samme som for eksempel aktsomhetskartene for jord- og flomskred og steinsprang, og de kan da vise uforholdsmessig store areal som ikke er flomutsatt.

Det er videre ikke anledning til å skyve avklaring av reell fare til byggesaksbehandlingen, slik det fremgår av bestemmelsenes § 1.16 pkt. b. Dersom det åpnes for byggetiltak innenfor aktsomhetsområdene og det ikke er krav til reguleringsplan, så krever faktisk plan- og bygningsloven (Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling, Rundskriv H5/2018) at reell fare skal være avklart på kommuneplannivået. Det kan heller ikke gis byggetillatelse til tiltak innenfor farekartlagte områder før nødvendig og tilstrekkelig sikring er etablert, jf. planbestemmelsenes § 1.16 pkt. c.

Konklusjon

NVE fremmer innsigelse til planen fordi vi mener den ikke ivaretar vesentlig regionale eller nasjonale interesser knytta til NVEs ansvarsområder, jf. pbl § 28-1 og rundskriv H5/2018.

NVE fremmer innsigelse til planbestemmelsenes § 1.16 pkt b og c fordi bestemmelsen åpner for å avvente med avklaring av reell fare og tilstrekkelig sikring til byggesak og brukstillatelse. Man kan ikke utsette avklaringen av reell fare til byggesaksbehandlingen. Nødvendige sikringstiltak skal være utredet både med tanke på faglig tilfredsstillende sikring og i forhold til konsekvenser av sikringen, samt at nødvendig sikring må være på plass før det gis byggetillatelse (og ikke brukstillatelse som det nå står i bestemmelsene).

Bestemmelsene i § 1.16 viser til soner i temakart, men dette er ikke tilfredsstillende for å kunne vedta dette som juridisk bindende bestemmelser og bestemmelsesområder. Det skal være et tematisk kartutsnitt av kommuneplankartet som skal vedtas med hensynssoner, når man velger å løse sikkerhetskravene på denne måten. Det betyr at temakartene må døpes om til tematiske kartutsnitt og at sonene for naturfare vises som hensynssoner i tråd med gjeldene kartnorm.

Planbestemmelsenes §§ 6.3.1 og 6.3.2 henviser til hensynssoner basert på farekartlagte områder der det er dokumentert at det er reell fare. Disse bestemmelsene skal ikke vise til at det må kartlegges og utredes slik som det gjøres i § 1.16 for aktsomhetsområder (områder med potensiell fare). Bestemmelsene til disse hensynssonene bør inneholde krav til at det ikke skal bebygges, og dersom dette ikke er mulig å unngå, så må det gjennomføres en faglig tilfredsstillende utredning av nødvendige sikringstiltak slik at man oppnår tilfredsstillende sikkerhet før det kan gis byggetillatelse.

Med hilsen

Toril Hofshagen
regionsjef

Kristin Hasle Haslestad
senioringeniør

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Kopi til:

Fylkesmannen i Oppland - Samordning av statlige tjenester